

Stolpen in studie

Stolpen zijn gewild in onze provincie ('het gewilde Westen'). Om in te wonen of er aan huis in te werken. Een steekproef uit onze stolpen-inventarisatie geeft aan dat van 1.000 getelde stolpen er nog maar krap 30% een agrariër huisvest; 60% is geheel als woonboerderij in gebruik en bijna 10% heeft een bestemming gekregen als kantoor, bedrijf, winkel, praktijkruimte, galerie en zelfs bordeel (hooiberg?).

Goedkoop zijn ze niet meer die stolpen. Voor de niet zo bemiddelde koper komt dan al snel de gedachte op om de stolpruimte voor twee gezinnen bewoonbaar te maken. Hoe de nieuwe bestemming er ook uit ziet – soms al weer een herbestemming van een vroegere herbestemming –: de stolp als markant agrarisch gebouw zal er door veranderen, soms drastisch.

De Dans der Daklichten

Als leidraad voor de beoordeling van herbestemmings- cq verbouwingsplannen is door een werkgroep met vertegenwoordigers van betrokken instellingen de Richt-

FOTO: J. BALVERS
Dansende dakvensters.

lijnennotitie 'De Dans der Daklichten' uitgegeven. Samen met de door ons op locatie verstrekte adviezen en de op te zetten cursussen voor boerderijbewoners (vanaf 2003) een flinke stap naar de alom gewenste begeleiding van allerlei factoren die bij herbestemming, verbouwing en herindelings van interieur en exterieur aan de orde zijn. De studiemiddag van 26 november over dit onderwerp gaf door de gevarieerde inhoud en de vele deelnemers aan dat dit onderwerp in het brandpunt van de belangstelling staat.

Inventarisatie

De stolpen-inventarisatie vordert. Van 39 Historische Verenigingen en 10 vrijwilligers zijn de inzendingen binnen. Dit levert een stand van 2.617 getelde stolpboerderijen op

FOTO: CEES DE WAAL

Deze gave stolp in de Schermer, een vroegere kaasboerderij, wordt nu met sloop bedreigd (foto uit de stolpen-inventarisatie).

(is aantal formulieren) waarbij ook 4.272 foto's zijn ingezonden. De inzendingen zijn gemiddeld van goede kwaliteit. Een aantal verenigingen heeft laten weten op korte termijn hun inventarisatie af te kunnen ronden. Er zijn ook verenigingen die medewerking toezegden maar waarvan niet bekend is wanneer zij zover zijn. Bovendien zijn er nog plaatsen die als witte vlek aan te duiden zijn. Voor deze plaatsen worden nog vrijwilligers gezocht, bijvoorbeeld onder onze leden.

Het gaat om: Den Helder, Wieringerwaard, Anna Paulowna, Hoogwoud, Opmeer, Aartswoud, Spanbroek, Berkhout, Bobeldijk, Hoogkarspel, Zuider- en Noordermeer. Woont u hier, of in de omgeving, en heeft u tijd en gelegenheid aan de inventarisatie mee te werken? Laat het ons spoedig weten.

Gevraagd wordt een formulier in te vullen en twee foto's (tegen vergoeding) per object te maken.

Steun voor stolpactiviteiten

Voor 2003, het Landelijk Jaar van de Boerderij, zijn door de provinciale werkgroep een aantal activiteiten op het spoor gezet die door de Boerderijstichting worden begeleid. Tal van instellingen en vrijwilligers worden hierbij betrokken om Noord-Holland met zijn unieke boerderijen te profileren. De provincie Noord-Holland en het Project Noord-Hollands Midden werden aangeschreven voor projectsubsidies. Op 26 november maakte provinciegedeputeerde Enno Neef bekend dat twee projecten worden gehonoreerd: het Stolpeninventarisatieproject en een op te zetten cursusprogramma met cursusboek vooral voor boerderijbewoners. Deze steun geeft ons een flinke dosis geestdrift om op de ingeslagen weg door te gaan.

Contributie 2002

De contributie voor het jaar 2002 wordt in eurogehalte vertaald naar 15. Een hogere bijdrage is vanzelfsprekend meer dan welkom. Als bijlage bij Nieuwsbrief nr. 1 van 2002 (april a.s.) wordt een nieuwe acceptgiro bijgevoegd.

Het aantal adviezen 'aan huis' neemt steeds maar toe en zal in 2001 de 50 gaan benaderen, een bewijs dat deze manier van directe en deskundige voorlichting in een behoefte voorziet. De kosten van een advies, voor leden, wordt € 70,- per bezoek. Ook onze publicaties zijn in eurobedragen vertaald. Met de bon op pagina 5 is een reeks interessante stolpzaken te bestellen. Wij wensen u tenslotte prettige feestdagen en een goed nieuw jaar!

INHOUD

- ▲ *Nieuw leven voor oude stolp*
- ▲ *Tentoonstelling en lezingen*
- ▲ *Stolp Award*
- ▲ *Stolpenwinkel*
- ▲ *Adviezen aan huis*
- ▲ *Geslaagde studiemiddag*
- ▲ *Stolpen in het nieuws*

van Overbeek

Van Overbeek weet van stolpen

UW MAKELAAR!

PURMEREND
Tramlein 8
(0299) 42 88 98

AMSTERDAM
Concertgebouwplein 3
(020) 671 61 91

HOORN
Lepelaar 3
(0229) 27 17 77

STEDE BROEC
Hoofdstraat 215 Bovenkarspel
(0228) 52 10 52

EDAM-VOLENDAM
Kleine Kerkstraat 4
(0299) 37 30 40

**STEENHANDEL
MARTIEN MOL BV**
Tel. 072 - 5091707 Fax 072-5095825
Postbus 60 - 1870 AB - Schoorl

- groothandel in oude bouwmaterialen
- in- en verkoop gebruikte straatstenen
- gebikte metselsteen - dakpannen - plavuizen
- wandtegeltjes - ijzerwerk - hekwerk - enz.
- schouwen en oud sanitair

OPSLAG:
Zijperweg 20, industrieterrein Lagedijk
Schagen
Tel. 0224 - 215235

Amsterdam Centrum - Amsterdam Z.O. - Utrecht
Naarden - Den Bosch - e-mail info@weijntjes.nl
Tel: 020 - 3113646 - Internet: www.weijntjes.nl

Heeft u bouwplannen?

*Bouwer van burger- en utiliteitsbouw,
restauratie, renovatie, onderhoudswerken
en projectontwikkeling.*

Akerbouw b.v.
Geesterweg 6a
1911 NB Uitgeest
0251-315817

Nederlands Verbond
van Ondernemers
in de Bouwnijverheid

**Onderlinge Verzekeringsmaatschappij
De Veenhoop**

Hoornseweg 2
1687 ND WOGNUM
telefoon 0229 57 22 57

Speciaal voor de brandverzekering van rietgedekte panden.
Goede voorwaarden met lage premies.

Voorbeeld: brand-/stormverzekering woonboerderij steenriet
vanaf f 1,85 %/o

o p / m a a t

Postbus 566 1620 AN Hoorn
Diodeweg 4 1627 LL Hoorn
Telefoon (0229) 28 10 40
Fax (0229) 28 10 44
E-mail metaal@opmaatwf.nl

**Sierpoorten en hekwerken
in diverse stijlen en uitvoeringen**

de Zinger

Traditionele stijlinterieurs

*Ontwerp en uitvoering van
interieurbetimmeringen
in traditionele en
landelijke bouwstijl.*

Gespecialiseerd in:

keukeninterieurs met opvallend
geïntegreerd hedendaags comfort.

Toonkamer en opslag:

Noorddijk 18, Noordbeemster

Telefoon 0299 690273

Geopend: dinsdag t/m zaterdag
van 11.00 tot 17.00 uur.

*Dealer van: Farrow & Ball
Traditionele verven en behang*

*Meer dan 100 authentieke kleuren
voor binnen en buiten.
Tevens voor de vakhandel.*

**Antieke bouwmaterialen
en restauratiewerken.**

Nieuw leven voor oude stolp

Van onze leden (en toekomstige stolpbewoners) Monique Hoogvliet en Dirk Kat ontvingen wij een relaas over hun wederwaardigheden bij een nieuwe woonfase. Een voor velen herkenbaar verhaal van buiten willen wonen, ruimte om je heen; een vervallen stolp ontdekken en dan het hele proces dat leiden moet naar bewoning volgens eigen wensen in zoveel mogelijk de oorspronkelijke stijl. Een heel traject van onderzoek, overleg en advies. Een soms lange weg met problemen van bouwtechnische aard en onverwachte tegenvallers. En natuurlijk in de meeste gevallen: hoe krijg je alle plannen en wensen ook nog betaalbaar.

In 1998 viel ons oog op een geheel vervallen stolpboerderij in Akersloot. Alles wat wij wensten viel als puzzelstukjes op zijn plaats: een karakteristieke boerderij, ruime stal, mooi plekje, fantastisch uitzicht en goede, droge weilanden. Dat de boerderij in bijna 150 jaar niet was bijgehouden, vonden wij een geluk bij een ongeluk.

Gelukkig, omdat het de mogelijkheid bood hem volledig naar onze eigen wensen bewoonbaar te maken. Ongelukkig, omdat men zo'n prachtig pand jammerlijk had laten vervallen. Wij hadden een renovatietraject in gedachten waarbij de karakteristieke behouden zouden blijven. Zo dacht de gemeente Akersloot er ook over en vlak na de aankoop werd de stolp op de gemeentelijke monumentenlijst geplaatst. Hoewel we snel eens werden over het behouden van de historische waarde, leverde de procedure met de Monumentencommissie enige vertraging op. Daarnaast was een bestemmingsplan aan de orde; wederom vertraging.

FOTO: MART GROENTJES

Het exterieur nadert de voltooiing.

Stolp stort in

Toen we dan eindelijk konden beginnen bleek de boerderij, en vooral het vierkant, zo slecht te zijn (geworden), dat alleen de voorgevel gespaard kon blijven. Maar, in 2000, tijdens het ontmantelen zakte hij als een kaartenhuis in elkaar, alle gevels inclusief. Het hout van het vierkant leek wel stof;

zo zwak was het na al die jaren geworden. Al met al konden we pas in januari 2001, drie jaar na de aankoop weer beginnen. Bert van Langen van Architectenbureau Cornelis de Jong heeft ons geholpen de stolp weer te laten herrijzen. Met originele bouwmaterialen wordt de voorgevel exact zoals hij 150 jaar geleden was. Ook de stal wordt een exacte kopie van de oude. De constructie kon niet meer met een houten vierkant opgebouwd worden. Er zijn stalen kolommen op de fundering geplaatst die omtimmerd worden alsof het een houtconstructie is. Niets doet straks vermoeden dat deze stolp opnieuw gebouwd is.

Uniek interieur

Maar het meest trots zijn wij op de originele bedstee en de binnenbetimmering van de voorkamers, voor instorting gered en straks geheel gerenoveerd teruggeplaatst. Naar ons weten is deze stolp de laatste in Nederland met nog een dergelijk volledige binnenbetimmering ('gehout' uitgevoerd). De oude kelder is er weer en de bovengelige opkamer komt terug. De stalramen zijn precies nagemaakt en bieden in de nieuwe situatie uitzicht vanuit de keuken. De oude boerengeeltjes van de koeienstal worden hergebruikt in de dars. Begin 2002 is alles klaar en volgt de langverwachte verhuizing.

Voorkom verval

Hoewel wij deze stolp zo origineel mogelijk herbouwen is het natuurlijk eeuwig zonde dat het verval zo ver heeft mogen komen. Een oproep dus aan de gemeenten om tijdig in te grijpen. De gemeente Akersloot heeft in 2001 hiervoor een speciale toepassing bedacht: de eigenaren van alle gemeentelijke monumenten krijgen een abonnement op de Monumentenwacht aangeboden, op kosten van de gemeente. De geregelde inspecties sporen de eigenaren aan om tijdig reparaties uit te voeren en dit op een vroegtijdig moment, als de reparatiekosten nog laag zijn te houden.

Uiteraard adviseren zij daarbij ook over de uitvoering en de materialen. Hoewel men niet verplicht is deze adviezen op te volgen, biedt het de gemeente een belangrijke stimulans in de vaak machteloze situatie rond het voorkomen van verval van de gemeentelijke monumenten zoals nogal wat stolpboerderijen.

Erf in stijl

Als trotse stolpbezitters zien wij onszelf inmiddels echt als 'vrienden van' en zijn wij bij onze renovatieplannen goed geholpen door de Boerderijenstichting Noord-Holland. Niet alleen met bouwkundig advies maar ook met een adviseur boerentuinen en -erven. Want met alleen de stolp ben je er nog niet als je het geheel oorspronkelijk wilt aanpakken; als de beplanting en het ontwerp van tuin en erf goed aansluiten bij de stijl en het tijdsbeeld van de boerderij, pas dan heb je echt een plaatje!

Monique Hoogvliet

(graag vermelden wij in volgende nieuwsbrieven soortgelijke -of geheel afwijkende- inzendingen van stolpbewoners; insturen aan het secretariaat).

Tentoonstelling en lezingen

De reizende tentoonstelling Stolp in Beeld was te zien in het Gemeentehuis van Nieuw-Dorp, in de Doopsgezinde Kerk in Middeldiep en bij Welstandszorg Noord-Holland. Van 17 t/m 30 maart 2002 te zien in de Hervormde Kerk in Oudesluis.

In 2001 werden in 17 lezingen gehouden, meestal voor historische verenigingen en vrijwel elke keer in een (soms bom-) volle zaal met het aanslepen van extra stoelen. De stolp leeft, zo blijkt en de interesse is groot. Voor 2002 staan op het lezingenprogramma: 17 jan., Middenbeemster (voor medewerkers van het Infocenter); 11 apr., Middenbeemster (Infocenter), 18 apr., De Weere (Vrouwen van Nu); 11 sept., Purmerend (Soroptimist); 16 sept., Landsmeer (Vrouwen van Nu) en 11 nov., Blokker (Vrouwen van Nu). Voor info en boekingen: neem contact op met het secretariaat.

BouwCenter ■ BBN

"Ik vraag het gewoon aan BouwCenter"

Specialist in baksteen en dakpannen

Hoofdkantoor en toonzaal Schelphoek 2, Hoorn, Tel: 0229-283700, Fax: 0229-283777

Vestigingen:

Hoorn, Schelphoek Tel: 0229-283700

Den Helder Tel: 0223-632224

Medemblik Tel: 0227-541844

Amsterdam, BouwCenter Amsterdam

Purmerend, BouwCenter Van Bakkum

Katwijk, BouwCenter Dijkstra Katwijk

Edam, BouwCenter Eelink

Tel: 020-5853737

Tel: 0299-421315

Tel: 071-4029310

Tel: 0299-372424

Professionele tuinaanleg & onderhoud

Gouw 105, 1616 DC Hoogkarspel,
tel. 0228-56 45 25 / 06-53 78 51 24
www.josvriendtuinen.nl

Bouwbedrijf

G.J. Rotteveel & Zn. v.o.f.

AANNEMERS B. & U.

*Voor alle
bouwwerken
op en om
het boeren erf.*

ZUIDERVAART 133, 1847 LK ZUID SCHERMER
TELEFOON 072 - 5044256, FAX 072 - 5044513

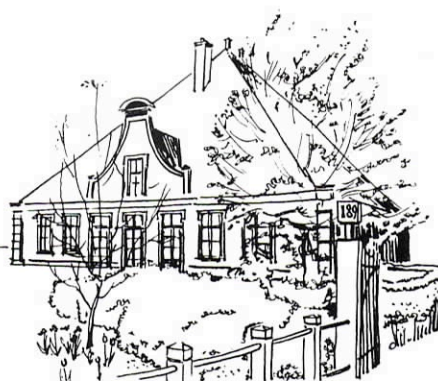
MAATWERK IN:

**KOZIJNEN
RAMEN
DEUREN
TRAPPEN
LIJSTWERK**

Visser H raam

Tel. (075) 617 79 84, Zaandam

*Voor verantwoord
tweede gebruik
van uw stolp*

Architektenburo Cornelis de Jong bna

Middenweg 189, 1462 HM Middenbeemster
telefoon 0299 681407, fax 0299 683473

Hout aantasting?

Bel De Houtarts!

VAN LIEROP
Impregneerbedrijven B.V.

Ruim 40 jaar gespecialiseerd in:

- Onderzoek op houtaantasting
- Bestrijding houtworm, huisboktor en bonte knaagkever
- Zwamsanering op hout en muurwerk
- Constructief herstel van verzwakte balken en houtconstructies met epoxytechnieken
- Verkoop van producten voor vakman en doe-het-zelver
- KOMO, ISO 9002, VCA* gecertificeerd en lid NVO

HEERHUGOWAARD NIJVERHEIDSPLEIN 7 (072) 574 18 56 www.vanlieropbv.nl

ARNOLD'S BOUWMATERIALEN

**in- en verkoop
oude bouwmaterialen**

met name:

oude handvorm metselstenen
(Waal-, Vecht- en Rijnformaat),
plavuizen, tegels,
oude straatklinkers, etc.

Corr.adres: Magnusstraat 19, 1741 GP Schagen
Tel/fax: 0224 - 21 72 11 Mobiel: 06 - 53 85 88 66
Opslag: Nijverheidsweg 14 Schagerbrug

*Sinds 1924 een
begrip in de regio*

S I J M

RIETDEKKERSBEDRIJF

DORPSTRAAT 179 1689 GB ZWAAG
TELEFOON: 0229 - 262140 FAX: 0229 - 581108

Stolp Award 2001

De Stolp Award 2001 gaat naar de Werkgroep 'n Monumentje Graag in Wognum. Daarmee steunt de Boerderijstichting Noord-Holland de strijd van de actiegroep die zich inzet voor de stolp aan de Kerkstraat 23 in Wognum.

Stolpboerderijen verdwijnen nog steeds 'zomaar' uit het Noord-Hollands platteland of uit het karakteristieke dorpsgezicht. Meestal zijn het lokale actiegroepen die bedreigende ontwikkelingen als eerste signaleren en vervolgens op de bres springen voor behoud. Vaak is het dan een zaak van argumenten, alternatieven en schier eindeloos overleg. Een kwestie van lange adem, weggelegd voor de echte enthousiastelingen. De aanpak is niet zelden zonder succes en daarmee blijven bedreigde boerderijen behouden. Onverwacht vaak is juist de gemeentelijke overheid de boze opponent.

FOTO: MART GROENTJES

'n Monumentje Graag

Zo ook in Wognum, waar het gemeentebestuur de zogeheten OBD-stolp in het centrum van het dorp wil laten wijken voor de uitbreiding van het bestaande winkelcentrum. Drie Wognumse inwonsters, met veel belangstelling voor het cultuurhistorisch erfgoed dachten daar totaal anders over; vormden de actiegroep 'n Monumentje Graag en mobiliseerden de bevolking om deze stolp voor het dorpsbeeld te behouden. Er bleken tal van medestanders die lieten weten ook veel prijs te stellen op het niet verder aantasten van het dorp ter plaatse: de op een ruim gazon gelegen 19de eeuwse stolp achter twee volwassen kastanjabomen. De Boerderijstichting werd op het dreigende verlies geattendeerd, alsook de Bond Heemschut, die een alternatief plan liet ontwerpen. Ondanks alle bezwaren naar de gemeente en ondanks de zeer vele sympathisanten in het dorp liet de gemeenteraad de commerciële belangen prevaleren. In een reactie op het door onze stichting in-

gezonden bezwaar heeft de gemeente laten weten bereid te zijn de stolp naar een andere locatie te verplaatsen. 'n Monumentje Graag blijft onverminderd doorstrijden omdat, zoals een van de actievoersters in het TV-programma Netwerk van 18 april 2000 opmerkte: 'je straks niet meer weet waar je bent want de Dorpsstraat van Wognum lijkt dan als op elke andere kaalgeslagen en bewinkelde straat waar dan ook in Nederland'.

Stolp Award

De toegekende Stolp Award is een blijk van waardering voor de onverminderde inzet

van de actiegroep in Wognum en haar sympathisanten. Ook op andere plaatsen in Noord-Holland is door de lokale inzet voor boerderijbehoud, in veel gevallen ook met de gemeentelijke overheid als tegenstrever, al veel behouden gebleven: Kolhorn bijvoorbeeld, Jisp (twee dakpankapbergen), Duivendrecht (twee boerderijen met unieke interieurs), Amsterdam-West (boerderij Hogenes aan de Spaarndammerdijk), Julianadorp (nu een nieuwe bestemming). In de Schermer lijkt de stolp naast een oude kaasfabriek waarschijnlijk verloren.

Gemeentelijke monumentenbescherming kan veel onheil afwenden en soms blijkt een plaatselijke actie de gemeente 'tot inkeer' te hebben gebracht. ▲

Stolpenwinkel

Agenda 2002

'Januari zonder regen is de boerenstand een zegen'. Een van de spreuken in de Plattelandsagenda van de WLTO. Een unieke (kantoor-) agenda met meer dan 100 voorbeelden van agrarische natuurbeheer, streekproducten, boeren natuur, tips voor fietsroutes en nog veel meer onderwerpen die met het boerenland te maken hebben. Van deze zeer rijk geïllustreerde agenda zijn bij ons exemplaren te bestellen voor f 27,50 / € 12,50 (incl. portokosten); te bestellen met onderstaande bon.

Rieten daken

Veel boerderijen zijn met riet gedekt, soms met zo'n mooi uitgesneden dakspiegel van pannen. Riet kent naast bewonderaars ook vijanden: brand, storm en waterschade. De Federatie van Onderlinge Verzekeringsmaatschappijen (FOV) heeft een fraaie, rijk geïllustreerde brochure uitgebracht waarin

informatie over de manier van rietdekken en de onderconstructie; het 'schroefdak', sandwichpanelen, de schoorsteen en vooral: het brandgevaar, blusmiddelen, onderhoud en brandpreventie. De brochure wordt aan onze leden tegen gereduceerde prijs aangeboden en is met onderstaande bon te bestellen voor f 6,50 / € 3,- (incl. porto).

Boerderijen en platteland in verandering

Het platteland verandert en boerderijen krijgen een andere bestemming. Wat zijn dan de gevolgen voor die markante gebouwen die eeuwenlang het gezicht van het platteland hebben bepaald? Jacob van der Vaart deed er in Friesland onderzoek naar en de resultaten ervan zijn in een kloek boekwerk inzichtelijk beschreven. De gegevens lopen voor een belangrijk deel parallel aan de situatie in Noord-Holland. Deze fraaie publicatie met foto's van voorbeelden is voor f 44,- / € 20,- te bestellen bij de Fryske Akademy, Postbus 54, 8900 AB Leeuwarden (058-2343024/2343025). ▲

stolpenwinkel

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Ik bestel hierbij:

- ... ex. (aantal invullen) Richtlijnennotitie 'De Dans der Daklichten' à f 17,50 / € 8,- (incl. porto)
- ... ex. (aantal invullen) videoband 'Stolpen van binnen en van buiten' à f 27,50 / € 12,50 (incl. porto)
- ... set(s) (aantal invullen) ansichtkaarten '8x Stolp op Kaart' à f 10,- / € 4,50 (incl. porto)
- ... ex. (aantal invullen) agenda 2002 à f 27,50 / € 12,50 (incl. porto)
- ... ex. (aantal invullen) brochure Rieten Daken à f 6,50 / € 3,- (incl. porto)

Bij de bestelling wordt een acceptgiro bijgeleverd.

Uitknippen en in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
Secretariaat Boerderijstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen.
Telefonisch bestellen: 072-581 68 88; per fax: 072- 581 68 87;
per e-mail: stolpen@xs4all.nl

aannemersbedrijf

M. DUINMAIJER bv

**nieuwbouw
verbouw
restaurantie
onderhoud
houtskeletbouw
machinale houtbewerking**

Volger 45, 1483 GA De Rijp
tel: 0299 - 673487 / 671345
fax: 0299 - 674626

van der Bel b.v.

SLOOPWERKEN EN ASBESTSANERING

- Sloopwerken • Renovatiesloopwerk
- Asbestsanering • Brandschade-, c.q. opruimingswerkzaamheden

Zuiderzeestraat 16, 1719 LA Aartswoud
Telefoon 0229-581327, Fax 0229-582772

Brandverzekering?

Prima verzekerd bij Univé.

Lage premie, goede voorwaarden
en een uitstekende service!

UNIVÉ
VERZEKERINGEN

Daar plukt u de vruchten van!

Andijk, Bovenkarspel, Medemblik,
Middenmeer, Schagen en Venhuizen
(0227) 54 00 40
e-mail: westfriesland@unive.nl

KWANTES MAKELAARDIJ CV DE SLEUTEL TOT AGRARISCH BEZIT

Deelnemer INTERFARMS Emigratieservice v.o.f.

- Aan- en verkoop van bedrijven en land
- Onteigening
- Pachtzaken
- Melkquotum
- Agrarische taxaties
- Advies en begeleiding bij emigratie
- Buiten wonen

Fijne Kerstdagen en een sterk 2002

Middenweg 9, 1619 BL Andijk, Tel. 0228-592244

voor:
nieuwbouw - verbouw
renovatie - restauratie
woningbouw
utiliteitsbouw
sportaccommodaties
interieur adviezen

**architectenburo
sander douma bna**

1841 gb stompetoren
noordervaart 73
tel. 072-5039847
fax 072-5039803

e-mail: post@sanderdouma.nl

buro architect w.schagen h.b.o. b.n.a.
leijerdijk 13 1733 ja nieuwe niederorp telefoon (0226) 411644 fax 413104

LAST VAN HOUTWORM? BEL GRATIS: 0800 - 0242000

Attack Pestcontrol is reeds 35 jaar gespecialiseerd in hout-
verduurzaming en vogelwering.
Gratis vrijblijvend inspectie en advies.
Door heel Nederland.

ALKMAAR
ATTACK
DE BESTE VERDEDIGING

S.V.O.
GEDIPLOMEERD

VOORHEEN ZUURBIER'S ONGEDIETEBESTRIJDING

Adviezen aan huis

'Hoe aanpakken? Waarmee beginnen? Wat is wijsheid?'. Enkele hartenkreten van bewoners die ons om advies vragen. Onze Boerderijenstichting kan de leden-stolpbezoekers 'aan huis' deskundig van advies dienen bij alle mogelijke vragen en problemen van bouwtechnisch-constructieve en/of esthetische aard.

De laatste tien jaar werden op deze wijze 297 adviezen uitgebracht, sinds twee jaar ook op het gebied van erven en tuinen. Dit jaar nam het aantal adviezen opnieuw toe; t/m eind november 42.

Om een indruk te geven van de verschillende onderwerpen is hier een overzicht van het jaar 2001 (t/m 30 november).

(de meeste aanvragers hadden meer dan één vraag)

7x Algehele bouwkundige staat i.v.m. restauratie/renovatie

5x Bouwkundige staat i.v.m. aankoop

1x Haalbaarheid restauratie

1x Mogelijkheid voor behoud na bestemmingsverandering

3x Fundering

1x Egalisering vloeren

4x Kapconstructie

5x Schoorsteen (o.a. verzoek bouwtekening ronde schoorsteen)

3x Vervanging sporen/koppelbalken

8x Verandering gevelindeling (terugbrengen in oorspronkelijke staat)

4x Muren (verzakking, overhellend)

2x Verzakking (i.v.m. waterpeil/verkeer)

5x Dak (vernieuwen riet; pannen of riet; lekkage; dakbeschot)

5x Dakvensters

2x Dakkapel (o.a. vervanging van 'Gooise')

1x Lichttoetreding in het vierkant

1x Hoe het vierkant benutten

4x Houtwormbestrijding

4x Isolatie

1x Dubbele beglazing (voldoet niet)

5x Renovatie woongedeelte

1x Woonbestemming van bedrijfsgebouwe

1x Woonbestemming van kapberg

1x Advies voor stalgebouwe

3x Stulp v. twee gezinnen bruikbaar maken

3x Kamers cq indeling op verdieping

1x Verplaatsing badkamer

1x Uitbreiding keuken

1x Vernieuwing hooizolder

1x Extra buitendeur

1x Kleuradvies

3x Advies tuin, erf, boomgaard

4x Nieuwbouwstulp (cq na sloop oude stulp)

1x Herbouw met behoud oude voorgevel

3x Vragen over subsidiemogelijkheden

In de meeste gevallen werden adressen verstrekt van leveranciers en bedrijven en in een aantal gevallen is doorverwezen naar architecten en gemeenten (i.v.m. bestemmingsplan, regelingen enz).

Een tiental adviezen werd gevraagd door (cq na doorverwijzing van) gemeenten.

Naast deze adviezen aan huis zijn ca. 100 adviezen en doorverwijzingen telefonisch en schriftelijk verstrekt.

FOTO: M. STAMMES-LUGTHART

Geslaagde studiemiddag

In samenwerking met het Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland en de Stichting Welstandszorg Noord-Holland werd op 26 november een studiemiddag belegd over het onderwerp Herbestemming van boerderijen. Uitgenodigd waren gemeenteambtenaren, leden van welstandscommissies, architecten en makelaars: degenen die in hun dagelijkse beroepspraktijk veel te maken hebben met zowel beleid, beoordeling, ontwerp en marktgerichtheid van de boerderij waar herbestemming aan de orde is. De middag werd gehouden in de conferentiezaal van Welstandszorg Noord-Holland in Alkmaar. Een bomvolle zaal (ruim 60 personen) die aandachtig volgden wat de vier sprekers te melden hadden. Ingeleid door dagvoorzitter Evert Vermeer (...wie hier woont, werkt of regelmatig verblijft kan er niet omheen; raakt vertrouwd, of sterker nog: gepassioneerd door die heldere piramidale vorm...) voerden vier sprekers het woord.

Vier kanten van de stulp

Wim Schermerhorn, voorzitter van 'In Natura' en lid van het dagelijks bestuur

Hoogheemraadschap Uitwaterende Sluizen, plaatste de verandering van de agrarische bedrijfsvoering tegen de achtergrond van zijn eigen familie en het dorp Grootschermer. Zo'n 50 jaar geleden een dorp met 40 boeren; anno 2001 is er nog één over; de typerende ontwikkeling van een dorp in een veenvaargebied met steden rondom.

Met voorbeelden in de rest van de provincie en met andere bedrijfsvoering dan vooral de veehouderij schetste hij een beeld van de landbouw vroeger en nu; de belangrijke plaats van de stulp toen en de andere wijze van gebruik nu. Zijn conclusie: de boer woont in de stulp maar het boereninkomen wordt verdiend in de bijgebouwen... en: de stulp is zodanig dominant dat, mits de bijgebouwen met zorg worden gebouwd en gesitueerd, het wezen van de stulp niet hoeft te worden aangetast; ook is de handhaving van het sobere erf bij de agrariër in goede handen.

Veranderend platteland

Hierna gaf Jacob H.P. van der Vaart, stafmedewerker van de Fryske Akademy, een

toelichting op zijn in 1999 verschenen proefschrift 'Boerderijen en platteland in verandering'. De Friese situatie loopt grotendeels in de pas met die in Noord-Holland. In onze provincie blijkt overigens dat in plaats van nog 50% bewoning van boerderijen (cq gebruik) door agrariërs in Friesland, dat percentage in Noord-Holland tot onder de 30 is gedaald.

Wie zijn de bewoners en wat hun idealen? Van der Vaart lichtte de beweegredenen van nieuwe boerderijbewoners toe met heldere diabeelden: 35% zoekt ruimte voor liefhebberijen; 15% is gecharmeerd van een karakteristiek pand, 14% stelt de ruimte voor bewoning op prijs.

De monumentale stulp

Emile Grotenbreg, rayonarchitect van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg toonde het gehoor vier voorbeelden van ingrepen bij bestemmingsverandering. Hij signaleerde in enkele gevallen onbegrip over de kwaliteit van de boerderij en het ontbreken van bewustwording van de streekgebonden karakteristiek. Ook pleitte hij voor complexbescherming in relatie met de omgeving. De voorbeelden bracht hij in met een roomsoes als metafoor: te veel slagroom leidt tot overdadigheid en ver-

storing; met het handhaven van goede verhoudingen ziet het er smakelijk uit.

Stolp en gemeente

Wethouder V. Kay van de gemeente Noorder-Koggenland maakte behalve reclame voor zijn mooie plattelandsgemeente gewag van een aantal praktijkvoorbeelden waar hij als gemeentefunctionaris gevoegd bij zijn persoonlijke inzet voor boerderijbehoud mee te maken had. Noorder-Koggenland heeft stolpbehoud tot uitgangspunt van beleid gemaakt. Hij besprak een staalkaart van gemeentelijke

betrokkenheid in het stolpgebeuren: een nieuwe woonstolp op de plaats van een verbrand exemplaar; de gelukke pogingen een stolpeigenaar te laten afzien van sloop; de verbouwing van stolpschuur tot woonstolp en het verzoek om nieuwbouw in het dorpslint te verwezenlijken. Al met al een inzichtelijke doorsnede van praktijkvoorbeelden in de relatie van boer, burger en gemeentelijke overheid. Kay besloot met de stelling dat gemeenten recht van spreken hebben over stolpbehoud indien er een financiële bijdrage tegenover staat en/of andere faciliteiten aan de eigenaar

worden geboden. In de paneldiscussie o.l.v. Noud de Vreeze werden vragen gesteld en suggesties gedaan.

Voorzitter Evert Vermeer presenteerde in de pauze het eerste exemplaar van de Richtlijnennotitie De Dans der Daklichten aan Gedeputeerde Enno Neef. Deze had een verrassing in petto: het bericht dat de aanvraag aan de provincie van de Boerderijinstichting voor activiteiten in het Jaar van de Boerderij worden gehonoreerd. Deze studiemiddag zal door de grote belangstelling ongetwijfeld een vervolg krijgen. ▲

STOLPEN IN HET NIEUWS

Uit het Noordhollands Dagblad, verzameld door Ed Dekker, journalist.

Een schoorsteenbrandje leidt tot een ontembare vuurzee, waardoor een stolp bij **OTERLEEK** geheel verloren gaat. De renovatie van de driehonderd jaar oude boerderij was net bijna volledig voltooid.

Een vervallen stolp in **DE COCKSDORP** mag worden verbouwd tot woning. De gemeente geeft toestemming voor het bouwplan. De boerderij van rond 1850 wordt hierdoor gereed van sloop.

Als onderdeel van het 'Plan Marees' herbouwt een aannemer in **SCHAGEN** een stolp in authentieke staat, met daarin enkele eigentijdse wooneenheden. Compleet met darsdeuren en stalramen.

Een ingrijpende klus in **ONDERDIJK**: een stolp wordt geheel herbouwd. Eén onderdeel weet niet van wijken en zal het hart vormen van de nieuwbouw: het houten vierkant.

De alsmar uitdijende nieuwbouw in **HEERHUGOWAARD** lijkt wéér een stolp op te slokken, maar daar steekt de vroegere eigenaar zelf een stokje voor. Na terugkoop van zijn geboortehuis pakt hij een ingrijpende restauratie aan.

Een mooi initiatief van de jonge Stichting Historisch Zeevang: een fiets- en autoroute langs stolpen in de gemeente. De tocht voert langs 8 van de ruim 150 stolpen in **ZEEVANG**.

Boerderij De Schooten is de naam van een sociaal-cultureel centrum in **DEN HELDER**, ondergebracht in een stolp. De Schooten heeft een eigen website, die ook uitgebreid ingaat op de rijke historie van deze plek.

Het instituut Noorderhaven gaat in 2002 de Franciscushoeve in **JULIANADORP** verbouwen. De forse stolp zal onderdak bieden aan 12 mensen met een verstandelijk handicap.

UITGEEST is de vorige eeuw 29 boerderijen armer geworden. Meestal door sloop en brand. De Historische vereniging Oud-Uitgeest heeft ze in het kader van de stolpen-inventarisatie opgespoord en in kaart gebracht.

De jazzboerderij van Max Teeuwisse in **DEN OEVER** dient brandveilig gemaakt te worden. Max heeft echter op basis van een nieuwe begroting de gemeente erop gewezen dat het veel minder hoeft te kosten.

Boer Jan Spaans in Broek in **WATERLAND** (wiens boerderij in de voorjaarsexcursie was opgenomen) ontving de Edgar Donker Natuurprijs 2001 voor zijn inzet het agrarisch bedrijf te koppelen aan natuurdoelinden. Met de prijs wil hij de terugkeer van de blaarkopkoe bevorderen. ▲

Nieuwsbrief nr. 32 van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp', december 2001.

Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 581 68 88, fax 072 - 581 68 87, e-mail stolpen@xs4all.nl website: www.boerderijenstichting.nl

Giro 338181 t.g.v. Boerderijenstichting Noord-Holland, Bergen NH.

Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert

Grafische verzorging: Carla Buijsman, Le Bureau, Zwaag (0229 - 21 73 46)

Advertenties: Mooijman Media- en Projectmanagement, Zwaag (0229 - 24 46 27)

Druk: Meco Offset, Zwaag

Oplage: 1.800 exemplaren

De nieuwsbrief verschijnt 3 maal per jaar.

ISSN 1566-8843

Het bestuur van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp':

E. Vermeer (voorzitter)
Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard
M. Groentjes (secretaris)
Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen
J. van Diepen (penningmeester)
Zuiderdracht 14, 1696 AL Oosterblokker
W. Messchaert (perscontacten, vierkantdeling)
Stierop 1, 1911 NG Uitgeest
S. Douma, Schermerhorn
C. de Jong, Middenbeemster
N. de Vreeze, Alkmaar
W. Schermerhorn, Grootchermer
F. Truijen, Zuiderwoude
P. Verhoeven, Heerhugowaard
A. Zandt, Twisk
A. Bolt, Rijsenhout

Erelid:

dr. ir. R. van de Waal, Heemstede

De adviseringscommissie:

S. Douma, A. Geertman (boerenerven), C. de Jong, ing. P.J. Pretz (secretaris) en F. Truijen.

Advisering

Het is voor leden mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische en esthetische onderwerpen 'op locatie' uit te brengen. Voor een dergelijk (eerste) advies wordt een bijdrage van (per 2002) € 70,- in rekening gebracht.

Verzoeken om advies te richten aan de secretaris van de adviseringscommissie: ing. P.J. Pretz, Kanaaldijk 142, 1831 BA Koedijk. Telefonisch dagelijks bereikbaar tussen 10.00 en 16.00 uur: 072 - 562 47 05.

Stolpjes

- Lidmaatschap van de Vrienden van de stolp is (per 2002) € 15,- per jaar (meer mag).
- Geef tijdig eventuele adreswijziging door!
- Bij acceptgirokaart-overschrijving graag uw naam en adres vermelden.